

A large, tangled ball of jump ropes in blue, red, and green colors, filling most of the frame. The ropes are thick and have a slight sheen.

Kern- cijfers beroeps- ziekten 2017

Nederlands Centrum voor Beroepsziekten
Coronel Instituut voor Arbeid en Gezondheid
| AMC | UvA

6. Slechthorendheid

Het aantal meldingen van beroepsslechthorendheid is afgenomen. Het ontbreken van meldingen vanuit Arbow is hiervan de oorzaak. Van de 74 meldingen van tinnitus zijn er 44 afkomstig uit de politiesector. Het aantal meldingen vanuit de scheepvaart nam toe dankzij de deelname van bedrijfsartsen aan het peilstation PIM Schip. De introductie van een nieuwe, laagdrempelige online screeningstest kan bijdragen aan een efficiëntere wijze van gehooronderzoek.

Omschrijving en definitie van de aandoeningen

Gehoorverlies en tinnitus zijn de belangrijkste gevolgen van blootstelling aan te hoge geluidsniveaus. Voor melding van door het werk veroorzaakte gehoorschade zijn achtergronddocumenten en registratierichtlijnen beschikbaar. De registratierichtlijn B001 geeft handvatten voor het melden van gehoorverlies door lawaai, waarbij er correctie is voor de leeftijd: hoe ouder iemand is, hoe meer gehoorverlies vereist is om te voldoen aan de meldingscriteria.

Bedrijfsartsen kunnen tinnitus melden als beroepsziekte als de oorzaak in het werk is gelegen maar het gemeten gehoorverlies niet voldoet aan de meldingscriteria voor lawaaislechthorendheid. Als het gehoorverlies wel hoog genoeg is, geniet de melding lawaaislechthorendheid de voorkeur.

De Arbo-wet stelt dat iedere werknemer die dagelijks wordt blootgesteld aan meer dan 85 dB(A) of aan een piekgeluidsdruk hoger dan 140 Pa, in de gelegenheid moet worden gesteld om periodiek een audiometrisch onderzoek te

Tabel 6.1

Het aantal meldingen van gehooraandoeningen verdeeld naar diagnose over 2012-2016

	2012	2013	2014	2015	2016
Diagnose	N=2826	N=2448	N=2490	N=2491	N=1353
Lawaaislechthorendheid	2806	2408	2409	2422	1268
Tinnitus	8	35	77	63	74
Overige	12	5	4	6	11

Tabel 6.2

Meldingen vanuit het Peilstation Intensief Melden (PIM) in 2016

Sector	Meldingen	Aantal artsen	Populatie
Bouw	32	7	18.049
Transport	13	4	28.441
Industrie	13	5	69.859

ondergaan. Dit audiometrisch onderzoek moet gericht zijn op een vroegtijdige diagnose van een eventuele achteruitgang van het gehoor en op behoud van het gehoor. Om beginnende gehoorschade vroegtijdig te kunnen signaleren is periodieke herhaling van het audiometrisch onderzoek nodig. De herhalingsfrequentie wordt bepaald door de hoogte van de blootstelling en de individuele gevoeligheid van de werknemer. Bij een regelmatige dagelijkse blootstelling aan meer dan 87 dB(A) kan de frequentie waarmee audiometrisch onderzoek moet worden uitgevoerd oplopen tot eenmaal per jaar. Werknemers die dagelijks worden blootgesteld aan 80dB(A) of hoger en een piekgeluidsdruk van 112Pa of hoger dienen tevens doeltreffende voorlichting te krijgen, onder andere over hoe signalen van gehoorbeschadiging zijn op te sporen.

Omvang en duiding problematiek 2012-2016

In 2016 is het aantal meldingen van lawaaislechthorendheid afgenomen doordat in de tweede helft van het jaar geen meldingen meer binnen kwamen vanuit Arbouw (bouwnijverheid).

Van de 74 meldingen van tinnitus zijn er 44 afkomstig uit de politiesector. Op de Polikliniek Mens en Arbeid van het AMC vragen politieagenten om een nadere verklaring voor het optreden ervan. De motorpolitie is een risicogroep;

het windgeruis leidt tot hoge lawaainiveaus afhankelijk van de snelheid en effectiviteit van windscherm. De waterpolitie (motorlawaai) heeft ook een verhoogd risico op het ontwikkelen van gehoorschade. Schietdocenten vormen eveneens een risicogroep wanneer de discipline ontbreekt om gehoorbescherming te dragen tijdens de oefeningen. Impuls lawaai lijkt een belangrijkere bijdrage te leveren aan gehoorverlies dan continu lawaai (Lie e.a 2016).

Bedrijfsartsen betrokken bij de zorg aan scheepvaartpersoneel hebben deelgenomen aan een op deze sector gericht peilstation, PIM Schip. In een periode van anderhalf jaar zijn daarin 64 meldingen van gehooraandoeningen gedaan, terwijl in andere jaren het aantal meldingen vanuit de scheepvaart minimaal was.²⁷ Het valt op dat vanuit het Peilstation Intensief Melden (PIM) weinig bedrijfsartsen gehoorschade melden.

Wetenschappelijke en maatschappelijke ontwikkelingen

De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) voert actie om het gehoorverlies terug te dringen. Eén van de redenen is dat gehoorverlies met enorme kosten gepaard gaat. Wereldwijd wordt dat geschat op 750 miljard dollar, inclusief 67-107 miljard zorgkosten (WHO 2017). Interventies kunnen dus kosteneffectief zijn. De WHO benut in haar campagne moderne communicatie-

middelen, zoals de infographic brochure 'Action for hearing loss: make a sound investment!', om hiervoor aandacht te vragen.²⁸

Volgens een recente systematische review neemt de prevalentie van gehoorverlies door lawaai af. Dat geldt vooral in de meer welvarende landen, mogelijk dankzij preventieve maatregelen.²⁹

Leeftijd is de belangrijkste determinant van gehoorverlies; naarmate men ouder wordt neemt het gehoorverlies toe. Lawaai-blootstelling zou 7 tot 21% aan het uiteindelijke gehoorverlies bijdragen. Ook andere sociaal demografische factoren zoals geslacht, etniciteit en opleidingsniveau spelen een rol bij gehoorverlies door lawaai.³⁰ De onderzoekers vergeleken audiometrische gegevens met persoonlijke gegevens over een periode van 10 jaar.

Risico's van blootstelling aan lawaai worden nog wel onderschat.³¹ Dit blijkt ook uit de resultaten van Oorcheckhoortest, ontwikkeld door de Nationale Hoorstichting en wetenschappelijk ondersteund door de afdelingen Audiologie van het LUMC en AMC. 23% van de jongeren tussen de 12 en 25 jaar die in 2016 de test deden, krijgt de uitslag 'niet goed'. Voorafgaand schatte 85% van deze groep in wél een goed gehoor te hebben.

Bewustwording kan toenemen met gezondheidsbewakingsprogramma's. Educatie met betrekking tot de risico's van lawaai voor het gehoor is een belangrijke preventieve maatregel; in ieder geval in het beroepsonderwijs, maar wellicht ook al in het basis- en voortgezet onderwijs. Een voorbeeld is de campagne 'Love2Hear' om festivalgangers te behoeden voor gehoorschade.

Voorlichting over lawaaislechthorendheid is er ook voor huisartsen met een overzichtsartikel in hun nascholingsblad *Bijblijven*.³²

Werknemers in lawaaiige omgevingen kunnen zich laagdrempelig meer bewust worden van het risico dat ze lopen op het ontwikkelen van slechthorendheid met het online screeningsinstrument *HearOn*. Dit is een gevalideerde spraak-in-ruis-test: een functietest en screeningsinstrument.

De spraak-in-ruis-test kan bepalen of de werknemer goed spraak verstaat op de werkvloer. Als screeningsinstrument is de test in te zetten in combinatie met toonaudiometrie.